

Kommunstyrelseförvaltningen
Kansliavdelningen

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till ju.L4@regeringskansliet.se
Er referens: JU 2025/02076

Remissvar SOU 2025:102 – Falkenbergs kommun

Falkenbergs kommun välkomnar delar av utredningens föreslagna förändringar och ställer sig bakom utredningens ambition att frigöra resurser till Polismyndighetens kärnuppdrag. De föreslagna ändringarna innebär att kommunerna skulle få ett mer sammanhållet ansvar och kommunens lokalkännedom kan bidra till mer träffsäkra bedömningar. Kommunen ser dock också betydande utmaningar och kan därför inte tillstyrka utredningens förslag i sin helhet.

Ökade samhällsekonomiska kostnader

Av utredningen framgår att administrationen av tillstånd enligt 3 kap. samt 5 kap. 3 § ordningslagen i dagsläget tar i anspråk drygt 71 årsarbetskrafter inom Polismyndigheten. Det är dock sannolikt att den föreslagna förändringen inte kommer att innebära att hela detta resursutrymme frigörs, eftersom Polismyndigheten enligt förslaget fortsatt ska yttra sig över dessa ansökningar.

Falkenbergs kommun bedömer att de föreslagna förändringarna skulle medföra ett kompetensvakuum i kommunerna, vilket skulle behöva fyllas genom både nyrekrytering och kompetensutveckling inom befintlig organisation. Sett ur ett nationellt perspektiv framstår det som sannolikt att det samlade kompetensbehovet i kommunerna kommer att överstiga de 71 årsarbetskrafter som i dag tas i anspråk hos Polismyndigheten. Detta till följd av att samordningsvinsterna i en mer centraliserad organisation går förlorade, något som kommunal samverkan endast delvis kan kompensera för.

Mot bakgrund av de organisatoriska skillnaderna mellan Polismyndigheten och kommunerna ser Falkenbergs kommun därför en överhängande risk för att den föreslagna överflytten leder till ökade administrativa kostnader på riksnivå.

Kompetensförsörjning och administrativ ineffektivitet

Falkenbergs kommun ser betydande utmaningar i att möta kompetensbehovet kopplat till aktuella tillstånd rörande sprängning, skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område samt användning av luft eller fjädervapen inom detaljplanelagt område. Vidare bedöms hanteringen av tillstånd och tillsyn av pyroteknik, särskilt vid idrottsarrangemang, problematisk, då det ofta ligger närmare polisens operativa ansvarsområde och tillsyn på kvällar och helger är svårhanterlig för kommuner att administrera. Kommunen anser att aktuella tillstånd hanteras bäst av Polismyndigheten och avstyrker därför den föreslagna förändringen gällande dessa tillstånd.

Kommunen bedömer vidare att den föreslagna ordningen med parallell handläggning hos olika myndigheter – dels ansökan om tillstånd att ta offentlig plats i anspråk, dels ansökan om tillstånd att anordna allmän sammankomst eller offentlig tillställning – riskerar att leda till administrativ ineffektivitet jämfört med dagens ordning, även med beaktande av föreslaget skyndsamhetskrav. Falkenbergs kommun anser därför att Polismyndigheten bör ges möjlighet att även fortsättningsvis ansvara för en samordnad handläggning i ärenden där båda tillståndstyperna aktualiseras.

Finansiering och implementation

Kommunen ser vidare risker utifrån den föreslagna finansieringsmodellen i utredningen. Enligt utredningen ska de nya obligatoriska uppgifterna finansieras genom att kommunerna ges rätt att ta ut avgifter för prövning och tillsyn enligt självkostnadsprincipen.

En central risk är att kommunerna inte kommer att erhålla full kostnadstäckning för de ökade administrativa kostnaderna. Utredningen konstaterar att kommunernas förutsättningar varierar kraftigt utifrån befolkning och geografi. För mindre kommuner innebär detta att ärendemängden sannolikt blir låg och varierande över tid, samtidigt som de fasta kostnaderna för att upprätthålla en rättssäker och kvalitativ handläggning kvarstår.

En möjlig konsekvens är att avgifter enligt självkostnadsprincipen i små kommuner blir avsevärt högre än i större kommuner, där ärendevolymer och organisationsstorlek möjliggör en mer balanserad avgiftsnivå. Ett mer sannolikt utfall är dock att mindre kommuner inte fullt ut kan finansiera verksamheten genom avgifter, utan tvingas delfinansiera uppgifterna med skattemedel för att uppnå socialt och politiskt acceptabla avgiftsnivåer.

Utredningen hänvisar i detta sammanhang till kommunernas möjlighet till avtalssamverkan som en lösning. Falkenbergs kommun delar bedömningen att samverkan är ett viktigt verktyg, men konstaterar samtidigt att det krävs tid för att analysera behov, etablera samverkansformer och uppnå en effektiv organisation för de aktuella uppgifterna.

Falkenbergs kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Per Svensson

För att säkerställa en ändamålsenlig implementering efterfrågar Falkenbergs kommun därför ett senare ikraftträdande samt statligt stöd i form av utbildningsinsatser. Därutöver efterfrågas statligt ekonomiskt stöd för att, i enlighet med finansieringsprincipen, säkerställa kostnadstäckning för de utökade uppgifter som åläggs kommunerna. Allra minst bör sådant stöd utgå under en implementeringsperiod för att ge kommunerna möjlighet att etablera en mer effektiv administration genom exempelvis samverkan.

Per Svensson
Kommunstyrelsens ordförande